

РЕШЕНИЕ

№ 574

гр. София, 04.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, VI ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Росина Н. Дончева

при участието на секретаря Даниела Бл. Ангелова
в присъствието на прокурора Р. С. Ц.
като разгледа докладваното от Росина Н. Дончева Гражданско дело №
20231800100509 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по искова молба от А. Г. Р. и Г. О. Р. от гр. К. срещу В. О. Р., с която е предявен иск с правно основание чл. 5, ал. 1 от ЗЛС, за поставяне на ответника под пълно запрещение, поради неспособност да се грижи за себе си, в следствие на заболяване с водеща диагноза „Генерализирани разстройства в развитието“.

В исковата молба се излага, че ответникът е син на ищцата А. Р. и брат на другата ищца Г. Р.. Излага се, че ответникът е с тежко психично заболяване с диагноза - генерализирани разстройства в развитието, съгласно Експертно решение № ... от Ц. з. п. з. – С., за което му е определена 95% трайна неработоспособност, с чужда помощ и пожизнен срок. Ищите посочват, че в резултат на психичното си заболяване В. не е в състояние да разбира свойството и значението на действията си и не може да се грижи за своите работи и интереси, поради което лесно може да бъде манипулиран. Неспособен е да се самообслужва и за ежедневните си нужди разчита на близките си.

Молят съда да го постави под пълно запрещение.

На ответника В. О. Р. е връчен препис от исковата молба и доказателствата, който в срока по чл. 131 ГПК не е депозирал отговор на исковата молба.

В съдебно заседание ищците А. Г. Р. и Г. О. Р., чрез пълномощника си адв. В. М. поддържат молбата за поставяне под пълно запрещение на ответника. Представителят на Софийска окръжна прокуратура изразява становище за основателност на молбата.

При преценка на събраните доказателства, съдът счете за установено следното:

Видно от удостоверение за раждане, издадено въз основа на акт за раждане №/..... г., от р-н С., С. О., ищцата А. Г. Р. е майка на ответника В. О. Р., роден на г.

Видно от удостоверение за раждане, издадено въз основа на акт за раждане №...../..... г., от р-н И., С. О., ищцата Г. О. Р. е сестра на ответника В. О. Р..

С Експертно решение № ... от/..... г. на ТЕЛК към „Ц. з. п. з.“ С. о. на В. О. Р. е определена 95% трайно намалена работоспособност, с чужда помощ и с пожизнен срок, с водеща диагноза „Генерализирани разстройства в развитието“. Според експертното решение при ответника е налице задръжка на експресивната реч, епизоди с психомоторна възбуда.

Съдът се убеди лично в психическото и физическото състояние на В. О. Р.. Същият не е ориентиран за собствена личност, за време и място. На зададените въпроси не отговаря, само се усмихва.

Разпитаният свидетел Л.Е.Р. посочва, че познава ответника В. от двегодишна възраст. Когато се комуникира с него, В. само се усмихва. Винаги е бил в това състояние и за него се грижат родителите му и сестричката му. Никога не е имало периоди, в които да може да се оправя сам. Винаги се е нуждаел от чужда помощ и подкрепа. Свидетелката споделя, че В. ходи на специално училище, но не може сам да излиза и винаги е с придружител.

Тази фактическа обстановка съдът установи от събраните по делото гласни и писмени доказателства, които кредитира.

Така установената фактическа обстановка налага следните правни изводи:

Предявеният иск е допустим - исковата молба изхожда от майката и сестрата на ответника, които са активно легитимирани, с оглед разпоредбата на чл. 336, ал. 1 от ГПК.

Разгледан по същество, искът е основателен, с оглед вида и степента на състоянието на ответника същият следва да бъде поставен под пълно запрещение.

Поставянето под запрещение е акт на съда, с който се ограничава или отнема по установен ред и въз основа на установени от закона основания дееспособността на едно физическо лице при трайно душевно заболяване, което препятства лицето само да се грижи за себе си и своите работи. Съгл. чл. 5, ал. 1 и ал. 2 от ЗЛС непълнолетните и пълнолетните лица, които поради слабоумие или душевна болест не могат да се грижат за своите работи, се поставят под пълно запрещение и стават недееспособни, а онези пълнолетни лица с такива страдания, но чието състояние не е така тежко, се поставят под ограничено запрещение. Препращащата норма на чл. 5 ал. 3 от ЗЛС сочи, че по отношение на правните действия на лицата по ал. 1 се прилага чл. 3 ал. 2 от ЗЛС, а за правните действия на лицата по ал. 2 се прилага чл. 4 ал. 2 от ЗЛС. Статутът на лицата, поставени под пълно и ограничено запрещение, е приравнен по закон на този на малолетните и непълнолетните лица. Следва да се отбележи, че сама по себе си душевната болест не прави болния недееспособен, а болестното състояние заедно с невъзможността лицето да се грижи за своите интереси са основание за поставяне на дадено лице под запрещение. Т.е., за да се постави едно лице под запрещение, следва да са налице кумулативно две предпоставки-лицето да страда от слабоумие или душевна болест и на второ място невъзможност само да се грижи за своите интереси.

С Решение № 10/2014 г. Конституционният съд прие, че по отношение на лицата с психически увреждания особената защита включва и предпазването на тези лица от извършване на правни действия, с които те биха могли да увредят собствените си интереси. До приемането на нова уредба, която да е в съответствие с

европейското и международно право, разпоредбата на чл. 5, ал. 1 ЗЛС следва да се прилага, макар и ограничително, като способ за подкрепа и съдействие на нуждаещите се лица.

В конкретния случай поставянето на ответника под пълно запрещение се преценява от съда, че е именно в негов интерес, с оглед здравословното му състояние.

От събраните в производството по делото доказателства безспорно се установи, че В. О. Р. страда от „Генерализирани разстройства в развитието“. Според мотивите на издаденото Експертно решение № ... от/..... г. на ТЕЛК към „Ц. з. п. з.“ С. о., при ответника е налице задръжка на експресивната реч, епизоди с психомоторна възбуда.

Степента на страданието при него е такава, че го ограничава от възможността пълноценно да се грижи за своите работи. Т. е. налице е първият критерий- медицински за признаването му за недееспособен по чл.5 от ЗЛС.

Налице е и втората предпоставка, а именно ответникът не може пълноценно да се грижи за себе си и да охранява своите лични и имуществени интереси. Съдът намира, че състоянието му е тежко, тъй като той не осъществи словесен контакт със съда, не беше в състояние да се концентрира, не можа да отговори на зададените въпроси.

Това състояние се потвърждава и от разпита на свидетелката Л.Р., според която В. Р. не може сам да се справя с ежедневните си работи, поради което е нужно да бъде обгрижван и подпомаган от друго лице.

От това съдът прави извода, че В. Р. следва да бъде поставен под пълно запрещение. Към настоящия момент неговите възможности са напълно ограничени в степен, че не може въобще да се справя сам със своите работи.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОСТАВЯ ПОД ПЪЛНО ЗАПРЕЩЕНИЕ В. О. Р. с ЕГН:
***** от гр. К., обл. С., ул. „И. В.“ № ..

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

След влизане на решението в сила, заверен препис от същото да се изпрати на органа по настояничество при Община Костинброд за учредяване на настояничество.

Съдия при Софийски окръжен съд: _____